

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 573

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 19 iunie 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 143 din 19 martie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 — Codul muncii	2–3
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.185. — Ordin al ministrului transporturilor și infrastructurii pentru modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 1.471/2023 privind aprobarea tarifelor pentru prestațiile de activități specifice efectuate de Autoritatea de Siguranță Feroviară Română — ASFR	4–8
1.494. — Ordin al ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului privind modificarea Schemei de ajutor <i>de minimis</i> pentru operatorii economici în vederea modernizării și dezvoltării stațiilor balneare și balneoclimatice, aprobată prin Ordinul ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului nr. 181/2023	9–10
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 8 din 20 mai 2024 (Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii)	11–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 143**

din 19 martie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 — Codul muncii

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 — Codul muncii, excepție ridicată direct de Avocatul Poporului și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.681D/2021.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care arată că actul normativ criticat de Avocatul Poporului pe calea excepției de neconstituționalitate a fost între timp abrogat, astfel că, potrivit jurisprudenței în materie a Curții Constituționale, excepția de neconstituționalitate a devenit inadmisibilă.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Cu Adresa nr. 9.963 din 17 mai 2021, **Avocatul Poporului, în temeiul art. 146 lit. d) teza a doua din Constituție, a sesizat direct Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 — Codul muncii.**

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate,** Avocatul Poporului susține, mai întâi, că modificările aduse art. 17 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii prin articolul unic pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2021, prin care este eliminată obligația de informare în scris a angajaților microîntreprinderilor cu privire la atribuțiile înscrise în fișa postului, contravin dreptului la măsuri de protecția socială a muncii garantat de art. 41 alin. (2) din Constituție. Fișa postului prezintă înscrisul complementar al contractului individual de muncă în care sunt indicate, exhaustiv și analitic, natura și conținutul competențelor, responsabilităților, atribuțiilor și sarcinilor de serviciu proprii funcției sau ocupației, astfel că are valoarea unei obligații de informare ce revine angajatorului anterior încheierii sau modificării contractului individual de muncă. În lipsa acestei informări sub formă scrisă, angajatul se află în imposibilitatea de a dovedi atribuțiile stabilite cu angajatorul, încălcarea drepturilor sale și comportamentul discreționar al angajatorului. Relația de muncă devine astfel una lipsită de orice predictibilitate. Stabilirea atribuțiilor postului exclusiv verbal conduce la imposibilitatea ca angajații microîntreprinderilor să probeze îndeplinirea atribuțiilor. Faptul că legiuitorul a prevăzut o excepție de la regula informării

verbale asupra fișei postului în cazul acestor angajați, și anume comunicarea în scris la solicitarea lor, nu constituie o măsură de protecție suficientă în cazul unui conflict de muncă. Totodată, modificarea legislativă poate aduce prejudicii și angajatorilor care s-ar putea afla în imposibilitatea exercitării dreptului la apărare, întrucât, potrivit art. 272 din Codul muncii, sarcina probei le revine acestora în conflictele de muncă.

6. Aceleași dispoziții ale articolului unic pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2021 nesocotesc și principiul egalității și al nediscriminării, consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție, deoarece doar în privința angajaților microîntreprinderilor este instituită această exceptare de la regula comunicării în scris a fișei postului, iar din nota de fundamentare nu se poate decela niciun motiv obiectiv și rezonabil care să justifice această diferențiere de tratament.

7. Noua soluție legislativă introdusă la art. 241 din Codul muncii generează, la rândul său, încă o discriminare cu privire la aceeași categorie de angajați, întrucât, spre deosebire de alți angajați, aceștia nu beneficiază de prevederile unui regulament intern întocmit de angajator, fiind astfel lipsiți de garanțiile generale pe care un asemenea act administrativ cu caracter normativ le asigură pentru protecția socială a muncii.

8. Se mai susține că lipsa de armonizare a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2021 cu dreptul Uniunii Europene conduce la încălcarea prevederilor constituționale ale art. 11, 20 și 148, fiind indicată în acest sens Directiva nr. 91/533/CEE a Consiliului privind obligația angajatorului de a informa lucrătorii asupra condițiilor aplicabile contractului sau raportului de muncă, act european cu relevanță constituțională prin prisma obiectului său de reglementare, circumscris dreptului fundamental la protecția socială a muncii. Totodată, se semnalează faptul că România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, are obligația să transpună, până la data de 1 august 2022, Directiva (UE) 2019/1.152 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind transparența și previzibilitatea condițiilor de muncă în Uniunea Europeană (care abrogă, dar dezvoltă și completează dispozițiile Directivei nr. 91/533/CEE a Consiliului), act european pe care Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2021 îl nesocotește în mod evident prin stabilirea regulii potrivit căreia salariații unei microîntreprinderi vor fi informați verbal cu privire la atribuțiile pe care urmează să le exercite.

9. În sfârșit, Avocatul Poporului susține că ordonanța de urgență criticată contravine și art. 115 alin. (6) din Constituție, deoarece, prin obiectul său de reglementare, afectează în sens negativ dreptul la protecția socială a muncii și principiul egalității în drepturi ale salariaților din microîntreprinderi. În acest context, precizează că atât Consiliul Legislativ, cât și Consiliul Economic și Social au avizat negativ proiectul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2021, Consiliul Legislativ recomandând chiar retragerea acestuia.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) și ale art. 33 din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10, 29 și 33 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 — Codul muncii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 474 din 6 mai 2021. Ulterior sesizării Curții Constituționale, actul normativ criticat a fost respins de Legea nr. 275/2022 privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 — Codul muncii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 961 din 3 octombrie 2022.

14. Actul normativ criticat conținea un articol unic prin care erau aduse modificări și completări art. 17, 119 și 241 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii.

15. Normele constituționale invocate în motivarea excepției sunt cele ale art. 11 — *Dreptul internațional și dreptul intern*, ale art. 16 alin. (1) privind principiul egalității în fața legii, ale art. 20 — *Tratatelor internaționale privind drepturile omului*, ale art. 41 alin. (2) privind dreptul salariaților la măsuri de protecție socială, ale art. 115 alin. (6) cu referire la interdicția Guvernului de a adopta ordonanțe de urgență prin care să afecteze drepturile, libertățile și îndatoririle prevăzute de Constituție și ale art. 148 alin. (2) cu privire la principiul aplicării cu prioritate a prevederilor tratatelor constitutive ale Uniunii Europene și a celorlalte reglementări comunitare obligatorii față de dispozițiile contrare din legile interne.

16. Examinând criticile de neconstituționalitate formulate, Curtea reține că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2021 a fost respinsă prin Legea nr. 275/2022, astfel că, în prezent, prevederile criticate nu mai sunt în vigoare.

17. Prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea a stabilit că sintagma „în vigoare” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare.

18. Cu privire la situația specială în care excepția de neconstituționalitate referitoare la dispoziții abrogate este ridicată direct de Avocatul Poporului, în temeiul art. 146 lit. d) teza a doua din

Constituție, Curtea Constituțională a statuat, prin Decizia nr. 64 din 9 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 145 din 27 februarie 2017, paragrafele 44 și 45, că sintagma „în vigoare” din cuprinsul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 nu poate fi interpretată în același fel ca în cazul Deciziei nr. 766 din 15 iunie 2011, întrucât soluționarea excepției de neconstituționalitate ridicate direct de Avocatul Poporului se face în cadrul unui control abstract de constituționalitate (a se vedea și Decizia nr. 1.167 din 15 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 808 din 16 noiembrie 2011 sau Decizia nr. 549 din 15 iulie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 718 din 24 septembrie 2015, paragraful 16), ceea ce înseamnă că Avocatul Poporului ridică o excepție de neconstituționalitate distinct de orice procedură judiciară, așadar, în lipsa vreunui litigiu, el neavând de apărut vreun drept subiectiv [a se vedea, cu privire la caracterul abstract al controlului exercitat în condițiile art. 146 lit. d) teza a doua din Constituție, Decizia nr. 163 din 12 martie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 4 aprilie 2013, iar cu privire la condiționările și implicațiile unui control abstract de constituționalitate, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 260 din 8 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 318 din 11 mai 2015, paragraful 33]. Mai mult, Curtea a statuat că, în cadrul acestui control abstract de constituționalitate, nu se poate determina dacă actul normativ abrogat produce în continuare efecte juridice asupra unor raporturi juridice concrete, evaluare care se poate face doar atunci când este vorba despre o excepție ridicată în fața unei instanțe judecătorești sau de arbitraj comercial [a se vedea Decizia nr. 1.167 din 15 septembrie 2011 sau Decizia nr. 549 din 15 iulie 2015, paragraful 16], ceea ce demonstrează inaplicabilitatea Deciziei nr. 766 din 15 iunie 2011. Prin urmare, în această din urmă ipoteză, Curtea a condiționat exercitarea controlului de constituționalitate, în temeiul art. 146 lit. d) teza a doua din Constituție, de existența în fondul activ al legislației a actului de reglementare primară criticat de Avocatul Poporului, așadar, implicit, a soluției legislative cuprinse în acesta; numai în măsura în care soluția legislativă a fost menținută, la data pronunțării Curții, în actul normativ criticat, acesta poate fi analizat pe fond în condițiile textului constituțional antereferit [a se vedea, în acest sens, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 549 din 15 iulie 2015, paragrafele 16—22, și Decizia nr. 64 din 9 februarie 2017, paragraful 46].

19. Față de această cerință a activității textului legal criticat la momentul judecării excepției de neconstituționalitate, aplicabilă în cazul particular al sesizării Curții Constituționale direct de Avocatul Poporului, se constată că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2021 nu mai este în vigoare ca urmare a respingerii sale prin Legea nr. 275/2022. Având în vedere și faptul că respingerea prin lege a actului normativ criticat a survenit după sesizarea Curții Constituționale, excepția de neconstituționalitate urmează să fie respinsă ca devenită inadmisibilă.

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 — Codul muncii, excepție ridicată direct de Avocatul Poporului.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Avocatului Poporului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 19 martie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent-șef,
Claudia-Margareta Krupenschi

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

ORDIN

pentru modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 1.471/2023 privind aprobarea tarifelor pentru prestațiile de activități specifice efectuate de Autoritatea de Siguranță Feroviară Română — ASFR

Având în vedere prevederile art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 309/2023 privind organizarea și funcționarea Autorității de Siguranță Feroviară Română — ASFR,

în temeiul prevederilor art. 3 pct. 28 și ale art. 9 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 370/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul transporturilor și infrastructurii emite următorul ordin:

Art. 1. — Anexa la Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 1.471/2023 privind aprobarea tarifelor pentru prestațiile de activități specifice efectuate de Autoritatea de Siguranță Feroviară Română — ASFR, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 748 din 17 august 2023, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După articolul 4 se introduce un nou articol, articolul 5, cu următorul cuprins:

„Art. 5. — Pentru cazurile în care Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate percepe ASFR tarife pentru cererile depuse de către solicitanți, atunci când ASFR este selectată drept organism de certificare sau autorizare, aceste tarife se refacturează solicitanților de către ASFR.”

2. În tabelul nr. 1, numărul curent 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

Nr. crt.	Activitatea	Norma de timp (ore)
„1.	Autorizarea de tip și/sau autorizarea de introducere pe piață a vehiculelor feroviare	—
1.1.	Prima autorizare a unui vehicul pentru obținerea unui tip (norma de timp/vehicul)	160
1.2.	O nouă autorizare, pentru obținerea unei variante de tip, în funcție de numărul subsistemelor structurale mobile (norma de timp/vehicul)	104
1.3.	Reînnoirea autorizației de tip a vehiculului/extinderea zonei de utilizare (norma de timp/vehicul)	72
1.4.	Autorizarea în conformitate cu tipul (norma de timp/vehicul)	26
1.5.	Implicarea prealabilă desfășurată la cererea solicitantului (norma de timp/vehicul)	64
1.6.	Versiunea tipului de vehicul (norma de timp/vehicul)	24
1.7.	Autorizarea temporară pentru teste efectuate pe rețeaua feroviară din România (norma de timp/vehicul)	56
1.8.	Evaluarea documentației pentru zona de utilizare România, pentru toate cazurile de autorizare în situațiile în care entitatea de autorizare este Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate (norma de timp/vehicul)	56
1.9.	Evaluarea completitudinii aplicației, decizie privind încadrarea greșită a unei cereri de autorizare (norma de timp/vehicul)	8
1.10.	Evaluarea documentației, în vederea emiterii unei decizii, în cazul unei clasificări greșite sau al prezentării de informații insuficient fundamentate, în conformitate cu art. 16 alin. (4) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/545	104”

3. În tabelul nr. 1, după numărul curent 2.5 se introduce un nou număr curent, numărul curent 2.6, cu următorul cuprins:

„2.6.	Analiza dosarului de certificare de către comitetul de certificare ASFR, în vederea actualizării/modificării, în cazul schimbării unor date din documentele emise inițial sau în cazul suspendării/revocării certificatului de conformitate pentru entitățile responsabile cu întreținerea certificatului de conformitate pentru funcții de întreținere (norma de timp/solicitare)	16”
-------	--	-----

4. În tabelul nr. 1, numărul curent 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„3.	Rapoarte de verificare pentru vehiculele feroviare motoare utilizate de un operator de transport feroviar/operator de manevră feroviară pe durata de valabilitate a unui certificat unic de siguranță	—
3.1.	Evaluarea documentației în vederea emiterii rapoartelor de verificare pentru vehiculele feroviare motoare (VFM) utilizate (norma de timp/vehicul)	24
3.2.	Evaluarea documentației în vederea emiterii rapoartelor de verificare în cazul vehiculelor feroviare motoare pentru care s-a emis o autorizație de introducere pe piață, respectiv care sunt utilizate în comun de mai mulți operatori de transport feroviar (norma de timp/vehicul)	8
3.3.	Evaluarea documentației pentru emiterea raportului de evaluare pentru vehiculele feroviare motoare ale unui operator de transport feroviar care nu este ERI (norma de timp/vehicul)	24
3.4.	Alocarea/modificarea marcajului deținătorului de vehicule (VKM) și publicarea acestuia în registrul aferent (norma de timp/solicitare)	8”

5. În tabelul nr. 1, numerele curente 8.1—8.5 și 8.9 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„8.1.	Implicarea prealabilă în vederea obținerii certificatului unic de siguranță: — atunci când solicitantul selectează ASFR drept organism de certificare; — atunci când solicitantul selectează Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate (<i>Agenția</i>) drept organism de certificare, iar ASFR evaluează documentele referitoare la cerințele naționale.	120 50
8.2.	Verificarea inițială a dosarului depus în vederea eliberării certificatului unic de siguranță nou, reînnoit, actualizat, indiferent dacă solicitantul selectează ASFR sau Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate drept organism de certificare	32
8.3.	Evaluarea documentelor pentru acoperirea cerințelor pentru emiterea certificatului unic de siguranță nou, reînnoit, atunci când solicitantul selectează ASFR drept organism de certificare, operatorilor care efectuează transport feroviar de marfă și/sau de călători, a/ale căror arie de operare/secții de circulație însumează: — mai puțin de 50 km; — între 51 și 200 km; — între 201 și 1.000 km; — peste 1.000 km.	160 190 210 250
8.4.	Evaluarea documentelor pentru acoperirea cerințelor naționale în vederea eliberării certificatului unic de siguranță nou, reînnoit, actualizat, atunci când Agenția este selectată ca organism de certificare, operatorilor care efectuează transport feroviar de marfă și/sau de călători, a/ale căror arie de operare/secții de circulație însumează: — mai puțin de 50 km; — între 51 și 200 km; — între 201 și 1.000 km; — peste 1.000 km.	70 100 120 160
8.5.	Vizita, inspecția și/sau auditul la sediul/sediile solicitanților în cadrul etapei de evaluare în vederea emiterii certificatului unic de siguranță pentru servicii de transport feroviar de călători și/sau de marfă	80
8.9.	Evaluarea documentelor în vederea actualizării listelor acceptate în cadrul procesului de evaluare pentru eliberarea certificatului unic de siguranță, ca urmare a înscrierii unor noi secții de circulație ce însumează: — mai puțin de 50 km; — între 51 și 200 km; — între 201 și 1.000 km; — peste 1.000 km.	70 100 120 160”

6. În tabelul nr. 1, numerele curente 9.1, 9.2 și 9.6 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„9.1.	Implicarea prealabilă desfășurată la cererea solicitantului	80
9.2.	Verificarea inițială a dosarului depus în vederea eliberării certificatului unic de siguranță nou, reînnoit, actualizat și a vizării periodice a acestuia	16
9.6.	Vizita, inspecția și/sau auditul la sediul/sediile solicitanților în cadrul etapei de evaluare în vederea acordării/vizării certificatului unic de siguranță	48”

7. În tabelul nr. 1, numerele curente 10.1—10.3 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„10.1.	Implicarea prealabilă desfășurată la cererea solicitantului	120
10.2.	Verificarea inițială a dosarului depus în vederea acordării/reînnoirii autorizației de siguranță	56
10.3.	Vizita, inspecția și/sau auditul la sediul/sediile solicitanților în cadrul etapei de evaluare în vederea acordării autorizației de siguranță	64”

8. În tabelul nr. 1, numerele curente 12.1—12.5 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„12.1.	Implicarea prealabilă desfășurată la cererea solicitantului	120
12.2.	Verificarea inițială a dosarului depus în vederea acordării autorizației de punere în funcțiune a unui subsistem structural sau a unei părți a acestuia	40
12.3.	Evaluarea documentelor pentru acordarea autorizației de punere în funcțiune a subsistemului de infrastructură	90
12.4.	Evaluarea documentelor pentru acordarea autorizației de punere în funcțiune a subsistemului de energie	40
12.5.	Evaluarea documentelor pentru acordarea autorizației de punere în funcțiune a subsistemului de control-comandă și semnalizare terestră	60”

9. În tabelul nr. 1, numerele curente 13.2 și 13.3 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„13.2.	Evaluarea documentelor și verificarea situației din teren în vederea acordării autorizației pentru punerea în funcțiune a liniilor ferate industriale nou-construite sau modernizate: — cu lungime de până la 500 m de cale ferată; — peste 500 m de cale ferată.	120 150
13.3.	Evaluarea pe teren a modului de eliminare a neconformităților constatate la liniile ferate industriale nou-construite sau modernizate pentru care s-a solicitat acordarea autorizației pentru punerea în funcțiune	16”

10. În tabelul nr. 1, numerele curente 14.1—14.3 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„14.1.	Evaluarea documentelor în vederea acordării autorizației (permanente) din punct de vedere tehnic a stației de cale ferată: — stație de categoria I și special; — stație de categoria II; — stație de categoria III; — stație de categoria IV; — halte de mișcare (HM) și HCV.	112 80 56 24 8
14.2.	Evaluarea documentelor în vederea acordării sau prelungirii valabilității autorizației (provizorii) din punct de vedere tehnic a stației de cale ferată: — stație de categoria I și special; — stație de categoria II; — stație de categoria III; — stație de categoria IV; — halte de mișcare (HM) și HCV.	56 40 24 8 4
14.3.	Evaluarea documentelor în vederea acordării vizei autorizației (permanente) din punct de vedere tehnic a stației de cale ferată: — stație de categoria I și special; — stație de categoria II; — stație de categoria III; — stație de categoria IV; — halte de mișcare (HM) și HCV.	80 50 24 16 8”

11. În tabelul nr. 1, numărul curent 17 se modifică și va avea următorul cuprins:

„17.	Autorizarea personalului cu responsabilități în siguranța circulației care urmează să desfășoare pe propria răspundere activități specifice transportului feroviar și transportului cu metroul	—
17.1.	Verificarea documentelor depuse la ASFR și examinarea în vederea autorizării/reautorizării și emiterii autorizației personalului cu responsabilități în siguranța circulației care urmează să desfășoare pe propria răspundere activități specifice transportului feroviar sau, după caz, emiterii autorizației și gestionarea bazei de date aferente autorizării personalului cu responsabilități în siguranța circulației care urmează să desfășoare pe propria răspundere activități specifice transportului feroviar pe durata perioadei de valabilitate a autorizației (norma de timp/persoană/autorizație)	5
17.2.	Verificarea documentelor depuse la ASFR și examinarea în vederea autorizării/reautorizării și emiterii autorizației personalului cu responsabilități în siguranța circulației care urmează să desfășoare pe propria răspundere activități specifice transportului cu metroul sau, după caz, emiterii autorizației și gestionarea bazei de date aferente autorizării personalului cu responsabilități în siguranța circulației care urmează să desfășoare pe propria răspundere activități specifice transportului cu metroul pe durata perioadei de valabilitate a autorizației (norma de timp/persoană/autorizație)	4
17.3.	Verificarea documentelor depuse la ASFR și examinarea în vederea autorizării personalului care participă în comisii pentru tratarea transporturilor excepționale pe infrastructura feroviară publică din România	5
17.4.	Verificarea îndeplinirii cerințelor pentru acordarea vizei periodice la autorizația deținută de personalul cu responsabilități în siguranța circulației care desfășoară pe propria răspundere activități specifice transportului feroviar (norma de timp/autorizație)	1
17.5.	Verificarea documentelor în vederea susținerii examenului pentru obținerea autorizației personalului care participă în comisii pentru tratarea transporturilor excepționale pe infrastructura feroviară publică din România (norma de timp/persoană)	1
17.6.	Verificarea îndeplinirii cerințelor pentru preschimbarea permisului de conducere deținut de personalul cu responsabilități în siguranța circulației care desfășoară pe propria răspundere activități specifice transportului feroviar (norma de timp/permis de conducere)	1”

12. În tabelul nr. 1, numărul curent 21 se modifică și va avea următorul cuprins:

„21.	Atestarea personalului	
21.1.	Atestarea personalului responsabil cu atribuții în organizarea și conducerea activității de transport feroviar și siguranța circulației	8
21.2.	Atestarea personalului responsabil cu atribuții în organizarea și conducerea activității de transport urban cu metroul și siguranța circulației	8
21.3.	Atestarea personalului responsabil cu atribuții în manevra și conducerea operațiunilor de manevră feroviară și siguranța circulației	8
21.4.	Atestarea personalului responsabil cu atribuții în managementul siguranței feroviare al administratorului/gestionarului de infrastructură feroviară	8
21.5.	Atestarea personalului responsabil cu siguranța circulației pe liniile ferate industriale	8
21.6.	Atestarea managerului de transport feroviar să conducă activitatea de intermediere a activității de transport pe calea ferată	8
21.7.	Atestarea personalului de specialitate care asigură pregătirea prin cursuri de formare-calificare profesională/specializare/perfecționare într-o ocupație specifică transportului feroviar	8
21.8.	Atestarea personalului de specialitate care asigură formarea profesională a personalului cu responsabilități în siguranța circulației din transportul feroviar și cu metroul	8
21.9.	Atestarea personalului de specialitate care participă în comisii de autorizare a personalului cu responsabilități în siguranța circulației din transportul feroviar și cu metroul	8
21.10.	Atestarea personalului care întocmește sau verifică proiectele de încărcare necesare efectuării transporturilor excepționale pe infrastructura feroviară	8
21.11.	Vizarea anuală a atestatului personalului care întocmește sau verifică proiectele de încărcare necesare efectuării transporturilor excepționale pe infrastructura feroviară	4”

13. În tabelul nr. 1, numărul curent 22.1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„22.1.	Avizarea programelor de stagiu, a planurilor-cadru de instruire, a procedurilor și a altor documente: — program de stagiu (normă de timp/program de stagiu); — plan-cadru (normă de timp/specialitate plan-cadru); — proceduri/alte documente (normă de timp/pagină de text format A4).	0,5 8 0,2”
--------	--	------------------

14. În tabelul nr. 1, numărul curent 24.1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„24.1.	Evaluarea documentelor și a situației din teren în vederea acordării autorizației de exploatare a liniei ferate industriale și supravegherea în perioada de valabilitate a vizei autorizației de exploatare	120”
--------	---	------

15. În tabelul nr. 1, numărul curent 26.1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„26.1.	Evaluarea documentelor în vederea acordării raportului de verificare linii ferate industriale (LFI) în vederea înscrierii în lista anexă la certificatul unic de siguranță (norma de timp/1 LFI)	5”
--------	--	----

16. În tabelul nr. 1, numărul curent 28.3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„28.3.	Verificarea la fața locului a documentelor și dotărilor în vederea acordării declarațiilor de recunoaștere a centrelor de formare care asigură sarcinile de formare privind cunoștințele profesionale generale, de material rulant și de infrastructură feroviară pentru mecanicii de locomotivă, noi, reînnoite și modificate	16”
--------	--	-----

17. În tabelul nr. 1, numerele curente 31.1.1—31.1.4 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„31.1.1.	Verificarea inițială a dosarului depus în vederea acordării/vizării licenței de transport feroviar	40
31.1.2.	Evaluarea documentelor pentru verificarea deținerii capacității financiare la acordarea/vizarea licenței de transport feroviar	90
31.1.3.	Evaluarea documentelor și efectuarea vizitei de evaluare la sediul societății în vederea acordării licenței de transport feroviar	88
31.1.4.	Evaluarea documentelor și efectuarea vizitei de evaluare la sediul societății în vederea vizării periodice a licenței de transport feroviar	76”

18. În tabelul nr. 1, numerele curente 32.1.1—32.1.4 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„32.1.1.	Verificarea inițială a dosarului depus în vederea acordării/vizării licenței pentru efectuarea serviciilor numai de manevră feroviară	32
32.1.2.	Evaluarea documentelor pentru verificarea deținerii capacității financiare la acordarea/vizarea licenței pentru efectuarea serviciilor numai de manevră feroviară	90
32.1.3.	Evaluarea documentelor și efectuarea vizitei de evaluare la sediul societății în vederea acordării licenței pentru efectuarea serviciilor numai de manevră feroviară	88
32.1.4.	Evaluarea documentelor și efectuarea vizitei de evaluare la sediul societății în vederea vizării periodice a licenței pentru efectuarea serviciilor numai de manevră feroviară	52”

19. În tabelul nr. 1, numerele curente 33.1.1—33.1.4 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„33.1.1.	Verificarea inițială a dosarului depus în vederea acordării/vizării licenței pentru transport urban cu metroul	48
33.1.2.	Evaluarea documentelor pentru verificarea deținerii capacității financiare la acordarea/vizarea licenței pentru transport urban cu metroul	90
33.1.3.	Evaluarea documentelor și efectuarea vizitei de evaluare la sediul societății în vederea acordării licenței pentru transport urban cu metroul	88
33.1.4.	Evaluarea documentelor și efectuarea vizitei de evaluare la sediul societății în vederea vizării periodice a licenței pentru transport urban cu metroul	76”

20. În tabelul nr. 1, numerele curente 34.1.1—34.1.4 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„34.1.1.	Verificarea inițială a dosarului depus în vederea acordării/vizării licenței de intermediere a activității de transport pe calea ferată	36
34.1.2.	Evaluarea documentelor pentru verificarea deținerii capacității financiare la acordarea licenței de intermediere a activității de transport pe calea ferată	50
34.1.3.	Evaluarea documentelor și efectuarea vizitei de evaluare la sediul societății în vederea acordării licenței de intermediere a activității de transport pe calea ferată	48
34.1.4.	Evaluarea documentelor în vederea vizării periodice a licenței de intermediere a activității de transport pe calea ferată	64”

21. În tabelul nr. 1, numărul curent 35 se modifică și va avea următorul cuprins:

„35.	Autorizarea persoanelor juridice române pentru executarea proiectelor de încărcare necesare efectuării transporturilor excepționale pe infrastructura feroviară	
35.1.	Verificarea documentelor în vederea acordării autorizației persoanelor juridice române pentru executarea proiectelor de încărcare necesare efectuării transporturilor excepționale pe infrastructura feroviară	16
35.2.	Vizarea anuală a autorizației persoanelor juridice române pentru executarea proiectelor de încărcare necesare efectuării transporturilor excepționale pe infrastructura feroviară	4”

22. În tabelul nr. 1, după numărul curent 35 se introduce un nou număr curent, numărul curent 36, cu următorul cuprins:

„36.	Emitere/Reemitere de documente/duplicate	
36.1.	Emiterea următoarelor documente/duplicate: autorizație (modificată/duplicat)/atestat/certificat personal, permis, declarație recunoaștere examinator (norma de timp/document sau duplicat)	1
36.2.	Emiterea următoarelor documente/duplicate: autorizație/certificat/declarație/atestat (altele decât cele de la pct. 36.1), raport, aviz, decizie, licență, liste și anexe, după caz (norma de timp/document sau duplicat)	2”

Art. II. — Autoritatea de Siguranță Feroviară Română — ASFR va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul transporturilor și infrastructurii,
Sorin-Mihai Grindeanu

MINISTERUL ECONOMIEI, ANTREPRENORIATULUI ȘI TURISMULUI

ORDIN**privind modificarea Schemei de ajutor de minimis pentru operatorii economici în vederea modernizării și dezvoltării stațiilor balneare și balneoclimatice, aprobată prin Ordinul ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului nr. 181/2023**

Având în vedere prevederile:

- Hotărârii Guvernului nr. 571/2019 privind aprobarea Strategiei pentru dezvoltarea turismului balnear;
- art. 251 lit. i) din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;
- art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentului (UE) 2023/2.831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis;
- Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 17/2024 privind înființarea, organizarea și funcționarea agențiilor pentru întreprinderi mici și mijlocii și turism, cu modificările ulterioare;
- Referatului de aprobare nr. 151.778 din 19.06.2024, întocmit de către Direcția generală turism — Direcția marketing și dezvoltare — Serviciul dezvoltare în turism, în temeiul prevederilor art. 10 alin. (6) al Hotărârii Guvernului nr. 864/2023 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului,

ministrul economiei, antreprenoriatului și turismului emite următorul ordin:

Art. I. — Schema de ajutor de minimis pentru operatorii economici în vederea modernizării și dezvoltării stațiilor balneare și balneoclimatice, aprobată prin Ordinul ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului nr. 181/2023, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 746 din 17 august 2023, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. **Anexa nr. 1 se modifică și se înlocuiește cu anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.**

2. **În tot cuprinsul schemei, sintagma „Agenția Teritorială pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Turism” se înlocuiește cu sintagma „Agenția pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Turism”, iar abrevierea „ATIMMT” se înlocuiește cu abrevierea „AIMMT”.**

Art. II. — Direcția generală turism din cadrul Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului și agențiile pentru întreprinderi mici și mijlocii și turism vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul economiei, antreprenoriatului și turismului,
Flavius Constantin Nedelcea,
secretar de stat

București, 19 iunie 2024.
Nr. 1.494.

ANEXĂ
(Anexa nr. 1 la schemă)

CERERE DE ÎNSCRIERE**Schema de ajutor de minimis pentru operatorii economici în vederea modernizării și dezvoltării stațiilor balneare și balneoclimatice**

Profilul meu:

Nume:, prenume:

CNP:, BI/CI: seria:

număr:, țara:

Județul/Echivalent:, localitatea:

Strada nr.

Bloc/Scară/Apartament:

Cod poștal:, telefon

Prin completarea prezentei declar faptul că sunt de acord ca Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului/ATIMMT să prelucreze datele cuprinse în cererea pentru solicitarea ajutorului de minimis, respectând prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), pus în aplicare prin Legea nr. 190/2018, cu modificările ulterioare.

Consimțământul în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal este acordat pentru scopul implementării schemei de ajutor de minimis.

Declar că am înțeles, sunt de acord cu procesarea datelor mele personale în scopurile descrise în prezenta și am luat cunoștință de drepturile mele conferite de Regulamentul (UE) 2016/679: dreptul de acces la date, dreptul la ștergerea datelor („dreptul de a fi uitat”), dreptul la restricționare, dreptul la portabilitatea datelor, dreptul la opoziție, dreptul la rectificare.

Prin acceptarea acestor politici de utilizare sunt de acord cu cele de mai sus.

Înscrie persoană juridică:

Numele întreprinderii:

Codul unic de înregistrare:

Forma juridică:

Categoria întreprinderii în funcție de dimensiune:

Sediul social

Adresa:

Data înființării:

Număr registrul comerțului:

Reprezentant legal/Împuternicit:

Numele și prenumele:

CNP, BI/CI: seria: număr:

Adresa:

Telefon:

E-mail (Va fi folosit pentru toată corespondența ulterioară în cadrul schemei.):

Aționari/Asociați/Titulari

Tipul persoanei

— fizică

Numele, prenumele

CNP

Ponderea capitalului

— juridică

Denumirea

CUI

Ponderea capitalului

Titlul proiectului

Declarație:

Subsemnatul, în calitate de reprezentant legal, sub sancțiunea recuperării ajutorului *de minimis* acordat, împreună cu plata accesoriilor, mă angajez:

— să mențin activitatea operațională/curentă (activitățile operaționale/curente) pentru care voi primi finanțare pentru o perioadă de minimum 2 ani după expirarea duratei de implementare a proiectului pentru care primesc finanțare;

— să mențin obiectele/bunurile, mobile sau imobile pentru care voi obține finanțare, să le folosesc conform scopului destinat, să nu le vând, să nu le închiriez (cu excepția activităților de închiriere), să nu le înstrăinez, să nu institui asupra lor o formă de garanție reală, pentru o perioadă de minimum 2 ani după expirarea duratei de implementare a proiectului pentru care primesc finanțare;

— să mențin pe toată perioada contractuală un număr mediu anual de angajați cel puțin egal cu numărul de angajați de la depunerea cererii de finanțare;

— să asigur cofinanțare proprie a proiectului pentru diferența dintre valoarea totală a proiectului (cheltuieli eligibile și cheltuieli neeligibile) și valoarea grantului acordat;

— să respect prevederile legislației în vigoare privind achizițiile publice (Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare) și să prezint dovezi privind rezonabilitatea costurilor (minimum trei oferte pentru achiziții).

Prin prezenta declar pe propria răspundere, sub sancțiunea falsului în declarații, că întreprinderea pe care o reprezint:

— nu este supusă concordatului preventiv, procedurilor pentru lichidare, insolvență, faliment, dizolvare, reorganizare judiciară, executare silită, închidere operațională sau suspendare temporară a activității;

— nu are decizie de recuperare a unui ajutor de stat/*de minimis*, emisă de Comisia Europeană/alt furnizor de ajutor de stat/Consiliul Concurenței;

— nu este rezidentă în scopuri fiscale în jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene (UE) a jurisdicțiilor necooperante sau nu este constituită în temeiul legislației acestora;

— nu este controlată, direct sau indirect, de acționari din jurisdicțiile care figurează pe lista UE a jurisdicțiilor necooperante, până la nivelul beneficiarului real, astfel cum este definit la art. 3 pct. 6 din Directiva 2015/849;

— nu controlează, direct sau indirect, filiale din jurisdicțiile care figurează pe lista UE a jurisdicțiilor necooperante și nu deține sedii permanente în aceste jurisdicții;

— nu partajează proprietatea cu întreprinderi din jurisdicțiile care figurează pe lista UE a jurisdicțiilor necooperante.

Informații cerere

Număr de angajați (conform Registrului salariaților din Revisal, emis cu maximum 24 de ore înainte de înscriere):

Cod CAEN autorizat al activității/Coduri CAEN autorizate ale activităților pentru care se solicită finanțare

nerambursabilă:

Locația implementării proiectului

Valoarea solicitată la finanțare:

Reprezentantul legal/Împuternicitul operatorului economic

Numele:

Funcția:

Semnătura:

Data semnării:

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 8

din 20 mai 2024

Dosar nr. 471/1/2024

Corina-Alina Corbu	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag Marian Budă	— președintele Secției I civile — președintele delegat al Secției a II-a civile
Elena-Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Valerica Voica	— pentru președintele delegat al Secției penale
Lavinia Curelea	— judecător la Secția I civilă
Eugenia Pușcașiu	— judecător la Secția I civilă
Mariana Hortolomei	— judecător la Secția I civilă
Dorina Zeca	— judecător la Secția I civilă
Mirela Vișan	— judecător la Secția I civilă
Maricel Nechita	— judecător la Secția I civilă
Simona Maria Zarafiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Trănica Teau	— judecător la Secția a II-a civilă
Virginia Florentina Duminecă	— judecător la Secția a II-a civilă
Ștefan Ioan Lucaciuc	— judecător la Secția a II-a civilă
Adina Oana Surdu	— judecător la Secția a II-a civilă
Diana Manole	— judecător la Secția a II-a civilă
Decebal Constantin Vlad	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Gabriela Elena Bogasiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adriana Florina Secrețeanu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Nicoleta Ghica-Velescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Andreea Marchidan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Veronica Dumitrache	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Francisca Maria Vasile	— judecător la Secția penală
Lavinia Valeria Lefterache	— judecător la Secția penală

1. Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii ce formează obiectul Dosarului nr. 471/1/2024 este legal

constituit conform dispozițiilor art. 516 alin. (2) din Codul de procedură civilă și ale art. 31 alin. (4) lit. b) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. Avocatul Poporului este reprezentat de doamna Emma Turtoi, șef birou contencios constituțional și recurs în interesul legii.

4. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna Antonia Eleonora Constantin, procuror-șef al Secției judiciare.

5. La ședința de judecată participă domnul Cristian Balacciu, magistrat-asistent-șef în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul art. 32 din Regulament.

6. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii ia în examinare sesizarea formulată de Avocatul Poporului ce formează obiectul Dosarului nr. 471/1/2024.

7. Magistratul-asistent-șef prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar au fost depuse raportul întocmit de judecătorii-raportori, punctul de vedere al procurorului general și opiniile specialiștilor consultați.

8. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele completului, acordă succesiv cuvântul asupra recursului în interesul legii reprezentanților Avocatului Poporului și procurorului general.

9. Reprezentantul Avocatului Poporului apreciază că prima orientare jurisprudențială este în acord cu litera și spiritul legii, susținând că în Codul muncii nu este reglementat modul de calcul al termenului de preaviz, astfel încât devin aplicabile dispozițiile art. 2.553 din Codul civil, care exclud prima și ultima zi din calculul termenului.

10. Reprezentantul procurorului general consideră că prima orientare jurisprudențială este în acord cu litera și spiritul legii, arătând că termenul de preaviz se calculează pe sistemul „zilelor libere” reglementat de art. 2.553 din Codul civil pentru a se asigura protecția salariaților împotriva concedierilor abuzive.

11. Nefiind întrebări pentru cei doi reprezentanți, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele completului, declară dezbaterile închise, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra sesizării.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție și obiectul recursului în interesul legii

12. Înalta Curte de Casație și Justiție a fost investită prin sesizarea formulată de Avocatul Poporului cu soluționarea recursului în interesul legii ce vizează problema de drept privind

interpretarea și aplicarea neunitară a dispozițiilor art. 75 alin. (1) și art. 278 alin. (1) din Codul muncii, raportate la prevederile art. 2.553 alin. (1) din Codul civil și ale art. 181 alin. (1) pct. 2 și alin. (2) din Codul de procedură civilă având ca obiect modalitatea de calcul al termenului de preaviz, în sensul de a se stabili modalitatea de calcul al termenului de preaviz, respectiv dacă acesta include sau nu și ziua în care a fost comunicată notificarea privind încetarea contractului individual de muncă, respectiv ziua în care s-a împlinit termenul.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

13. *Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare* (Codul muncii)

Art. 75. — (1) „Persoanele concediate în temeiul art. 61 lit. c) și d), al art. 65 și 66 beneficiază de dreptul la un preaviz ce nu poate fi mai mic de 20 de zile lucrătoare.” (...)

Art. 278. — (1) „Dispozițiile prezentului cod se întregesc cu celelalte dispoziții cuprinse în legislația muncii și, în măsura în care nu sunt incompatibile cu specificul raporturilor de muncă prevăzute de prezentul cod, cu dispozițiile legislației civile.” (...)

14. Codul civil

Art. 2.553. — (1) „Când termenul se stabilește pe zile, nu se iau în calcul prima și ultima zi a termenului.” (...)

15. Codul de procedură civilă

Art. 181. — (1) „Termenele, în afară de cazul în care legea dispune altfel, se calculează după cum urmează: (...) 2. când termenul se socotește pe zile, nu intră în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua când acesta se împlinește; (...)

(2) Când ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul se prelungește până în prima zi lucrătoare care urmează.”

III. Orientările jurisprudențiale divergente

16. Autorul sesizării a susținut că în practica judiciară nu există un punct de vedere unitar asupra problemei de drept supuse dezlegării.

17. Astfel, într-o primă orientare jurisprudențială s-a apreciat că în calculul termenului de preaviz nu intră ziua în care s-a comunicat notificarea și nici ziua în care s-a împlinit acest termen.

18. În fundamentarea acestei orientări s-a argumentat că aplicarea regulii de calcul al termenelor pe zile libere conduce la neincluderea în calculul termenului de preaviz a primei și ultimei zile, în calculul acestui termen intrând numai zilele lucrătoare. Dat fiind că momentul de la care începe să curgă termenul de preaviz și momentul la care acesta se împlinește nu sunt stabilite în Codul muncii, acestea vor fi stabilite în baza regulilor prevăzute de Codul civil.

19. În sensul primei orientări jurisprudențiale au fost anexate sesizării hotărâri judecătorești definitive pronunțate de *curțile de apel București, Constanța, Oradea, Ploiești, Timișoara și Tribunalul Neamț*.

20. În cea de-a doua orientare jurisprudențială s-a apreciat că în calculul termenului de preaviz intră atât ziua în care s-a comunicat notificarea de preaviz, cât și ziua în care s-a împlinit acest termen.

21. S-a argumentat că modul de calcul prevăzut de art. 2.553 din Codul civil nu este incident în privința termenului de preaviz, întrucât sintagma „zile lucrătoare” determină incompatibilitatea dispozițiilor Codului muncii cu cele ale Codului civil. Astfel, legiuitorul a prevăzut expres la art. 75 alin. (1) din Codul muncii că termenul de preaviz este de 20 de zile lucrătoare. În schimb, Codul civil nu operează cu zile lucrătoare, ci cu zile calendaristice, fără a face referire la zilele libere sau de sărbători

legale din interiorul termenului. De vreme ce norma specială de la art. 75 din Codul muncii face referire în mod expres la zile lucrătoare, se impune luarea în calcul a primei și ultimei zile ale termenului de 20 de zile lucrătoare. Dacă s-ar aplica modul de calcul prevăzut de art. 2.553 din Codul civil s-ar ajunge la o extindere a perioadei legale de preaviz, cu consecința aplicării sancțiunii nulității dincolo de limitele sale legale. De altfel, art. 2.553 din Codul civil presupune un termen care curge continuu, zi cu zi, astfel încât termenul calculat pe zile lucrătoare nu poate include și zilele în care salariatul nu lucrează.

22. În sensul celei de-a doua orientări jurisprudențiale au fost anexate sesizării hotărâri judecătorești definitive pronunțate de *curțile de apel Alba Iulia, Brașov, Craiova, Iași și Tribunalul București*.

23. Într-o opinie nuanțată s-a apreciat că termenul de preaviz se calculează pe zile efectiv lucrate sau care ar fi trebuit să fie lucrate. Astfel, termenul începe să curgă din ziua următoare comunicării deciziei de concediere și/sau notificării de preaviz, întrucât salariatul trebuie să beneficieze de zilele integrale prevăzute de lege și se împlinește în ultima zi, salariatul putând fi concediat în ziua următoare.

24. În acest sens au fost anexate sesizării hotărâri judecătorești definitive pronunțate de *curțile de apel București și Constanța*.

IV. Jurisprudența Curții Constituționale

25. Nu au fost identificate decizii relevante pronunțate de Curtea Constituțională în exercitarea controlului de constituționalitate a dispozițiilor legale supuse interpretării.

V. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

26. Prin Decizia nr. 8 din 8 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 138 din 24 februarie 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a stabilit că: în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 78 din Codul muncii cu referire la art. 75 alin. (1) din același cod, neacordarea preavizului cu durata minimă prevăzută de art. 75 alin. (1) din Codul muncii, republicat, respectiv cu durata cuprinsă în contractele colective sau individuale de muncă, dacă aceasta este mai favorabilă angajatului, atrage nulitatea absolută a măsurii de concediere și a deciziei de concediere. În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 76 lit. b) din Codul muncii, raportat la dispozițiile art. 78 din același cod, lipsa din cuprinsul deciziei de concediere a mențiunii privind durata preavizului acordat salariatului nu este sancționată cu nulitatea deciziei și a măsurii concedierii atunci când angajatorul face dovada că i-a acordat salariatului preavizul cu durata minimă prevăzută de art. 75 alin. (1) din Codul muncii sau cu durata prevăzută în contractele colective sau individuale de muncă, în ipoteza în care aceasta este mai favorabilă angajatului.

27. Prin Decizia nr. 18 din 13 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 30 septembrie 2016, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 278 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dispozițiile art. 1.324, 1.325 și 1.326 din Codul civil, republicat, pot fi aplicate în întregirea dispozițiilor Codului muncii, fiind compatibile cu specificul raporturilor de muncă. În interpretarea art. 55 lit. c) și art. 77 din Codul muncii, decizia de concediere poate fi revocată până la data comunicării acesteia către salariat, actul de revocare fiind supus exigențelor de comunicare corespunzătoare actului pe care îl revocă (decizia de concediere).”

În considerentele acestei decizii s-a reținut că: dispozițiile Codului muncii se completează cu cele ale Codului civil în măsura în care în Codul muncii nu a fost identificată o normă juridică ce ar contrazice-o pe cea de drept comun. Or, în cazul deciziei de concediere — act juridic unilateral, nu există o derogare expresă de la regimul de drept comun al acestor acte, printr-o altă normă reglementată de Codul muncii; dimpotrivă, dispozițiile art. 77 din Codul muncii deschid posibilitatea aplicării art. 1.326 din Codul civil și în privința deciziei de concediere, fără însă ca aplicarea respectivului articol să aducă modificări regimului juridic al acestei decizii, cum era reglementat deja în Codul muncii (paragrafele 44 și 45).

VI. Opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

28. Procurorul general a apreciat că prima orientare jurisprudențială este în acord cu litera și spiritul legii, în calculul termenului de preaviz nefiind incluse ziua în care s-a comunicat notificarea de preaviz și nici ziua în care s-a împlinit termenul.

29. S-a argumentat că în Codul muncii nu există vreo dispoziție care să reglementeze modul de calcul al termenului de preaviz acordat la concediere. Or, art. 278 alin. (1) din Codul muncii prevede că dispozițiile din respectivul cod se întregesc cu cele cuprinse în legislația muncii și, în măsura în care nu sunt incompatibile cu specificul raporturilor de muncă, cu dispozițiile legislației civile.

30. Faptul că legiuitorul a avut în vedere distincția dintre zilele lucrătoare și cele nelucrătoare la elaborarea normelor de drept civil este evidențiat, printre altele, de art. 2.554 din Codul civil, care stabilește că „dacă ultima zi a termenului este o zi nelucrătoare, termenul se consideră împlinit la sfârșitul primei zile lucrătoare care îi urmează”.

31. S-a mai arătat că atât obligația de notificare a deciziei de concediere către salariat, cu menționarea duratei preavizului conform art. 76 lit. b) din Codul muncii, cât și obligația de respectare a termenului de preaviz constituie elemente esențiale ale procedurii de concediere, nerespectarea acestora atrăgând nulitatea deciziei de concediere.

32. În consecință, pentru a se asigura protecția salariaților se impune calcularea termenului de preaviz potrivit sistemului pe zile libere reglementat de art. 2.553 alin. (1) din Codul civil și art. 181 alin. (1) pct. 2 din Codul de procedură civilă, în sensul de a nu fi luate în calcul prima și ultima zi.

VII. Opinia Avocatului Poporului

33. Avocatul Poporului a apreciat că prima orientare jurisprudențială este în acord cu litera și spiritul legii, astfel încât în calculul termenului de preaviz nu ar trebui incluse ziua în care s-a comunicat notificarea de preaviz și nici ziua în care s-a împlinit acest termen.

34. S-a arătat că acordarea termenului de preaviz reprezintă o obligație a angajatorului față de salariatul concediat conform art. 75 alin. (1) din Codul muncii, durata minimă a preavizului fiind de 20 de zile lucrătoare.

35. Acest act normativ nu cuprinde însă vreo dispoziție cu privire la modul de calcul al termenului de preaviz. Singura dispoziție în legătură cu acest termen este cea referitoare la suspendarea termenului de preaviz pe durata suspendării contractului individual de muncă.

36. În privința modului de calcul al termenului pentru notificarea de preaviz — act juridic unilateral al cărui autor poate fi numai angajatorul —, nu există o derogare expresă de la regimul de drept comun al acestor acte, printr-o altă normă reglementată de Codul muncii. Dimpotrivă, art. 75 alin. (1) din

Codul muncii permite aplicarea dispozițiilor art. 2.553 din Codul civil și ale art. 181 alin. (1) pct. 2 și alin. (2) din Codul de procedură civilă.

37. S-a mai arătat că termenul de preaviz se circumscrie procedurii de concediere, fiind compatibil cu normele dreptului comun. De altfel, art. 2.551 din Codul civil stabilește că durata termenelor, fără deosebire de natura și izvorul lor, se calculează potrivit regulilor stabilite de respectivul titlu.

VIII. Opiniile specialiștilor consultați

38. *Institutul Național al Magistraturii* a apreciat că în calculul termenului de preaviz nu intră prima și ultima zi.

39. S-a argumentat că art. 75 alin. (1) din Codul muncii constituie o normă cu caracter special care reglementează conținutul termenului de preaviz, stabilind în mod expres că acest termen este alcătuit din zile lucrătoare.

40. Dat fiind că art. 75 alin. (1) din Codul muncii nu reglementează și modul de calcul al termenului de preaviz, norma specială se completează cu norma generală pentru aspectele nereglementate de norma specială, conform art. 278 alin. (1) din același cod.

41. În concret, norma specială referitoare la termenul de preaviz se completează cu norma generală de la art. 2.553 alin. (1) din Codul civil, care reglementează calculul termenului substanțial stabilit pe zile.

42. Ca atare, conținutul termenului de preaviz este stabilit de art. 75 alin. (1) din Codul muncii și privește exclusiv zilele lucrătoare (norma specială), iar modul de calcul al acestui termen este reglementat de art. 2.553 alin. (1) din Codul civil, prima și ultima zi nefiind luate în calcul (norma generală).

43. *Facultatea de Drept din cadrul Universității din București* a apreciat că termenul de preaviz începe să curgă în ziua următoare comunicării deciziei de concediere și/sau a notificării de preaviz (atât în cazul concedierii, cât și în cazul demisiei) și se încheie în ultima zi a acesteia, contractul individual de muncă încetând din ziua următoare.

44. S-a arătat că durata preavizului are natura unui termen de drept substanțial, autonom și specific dreptului muncii. Chiar dacă preavizul constituie o etapă a procedurii concedierii, respectiv a demisiei, întregul demers al încetării raportului de muncă la inițiativa uneia dintre părți se subsumează dreptului material.

45. Din interpretarea logico-gramaticală a art. 75 și art. 81 din Codul muncii rezultă că termenul de preaviz include numai zilele lucrătoare, fiind excluse din calculul acestuia zilele nelucrătoare, inclusiv zilele de sărbătoare legală. Acest termen curge în mod continuu doar dacă nu a intervenit vreuna dintre cauzele de suspendare a contractului individual de muncă.

46. Modul de calcul reglementat de Codul civil presupune neluarea în calcul a primei și ultimei zile ale termenului, nefiind făcută vreo referire la zilele libere sau de sărbători legale din interiorul termenului. Acest mod de calcul nu este însă compatibil cu specificul raporturilor de muncă cărora li se aplică modul de calcul pe zile lucrătoare. În consecință, termenului de preaviz nu i se aplică prevederile art. 278 din Codul muncii.

47. Fiind un termen substanțial și specific dreptului muncii, termenul de preaviz începe să curgă de la comunicarea notificării, fără să fie inclusă în modul de calcul ziua comunicării, întrucât această notificare ar putea fi depusă oricând pe durata zilei de lucru, inclusiv la sfârșitul zilei, și urmează a se împlini în ultima zi de lucru a salariatului, contractul individual de muncă încetând din ziua următoare.

48. În susținerea aceleiași opinii, *Școala Doctorală a Facultății de Drept din cadrul Universității din București* a arătat

că sintagma „zile lucrătoare” cuprinde în mod implicit și modul de calcul al termenului de preaviz, care presupune luarea în calcul numai a zilelor lucrătoare. De altfel, aplicarea sistemului pe zile libere reglementat de Codul civil unui termen pe zile lucrătoare specific legislației muncii ar conduce la crearea unei *lex tertia*.

49. *Facultatea de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara* a prezentat două opinii ale colectivului didactic asupra problemei de drept aflate în divergență.

50. Într-o primă opinie s-a apreciat că dispozițiile art. 2.553 din Codul muncii nu sunt compatibile cu specificul raporturilor de muncă, argumentându-se că modul de calcul al termenelor pe zile calendaristice este diferit de cel al termenelor pe zile lucrătoare.

51. Astfel, spre deosebire de termenele pe zile calendaristice în care sunt incluse și zilele nelucrătoare, termenele pe zile lucrătoare includ numai zilele în care se lucrează. Singura asemănare între cele două categorii de termene este cea referitoare la imposibilitatea împlinirii lor într-o zi nelucrătoare.

52. Ca atare, se impune luarea în calcul termenului de preaviz a primei și ultimei zile lucrătoare. Salariatul trebuie însă să beneficieze în mod efectiv de cel puțin 20 de zile lucrătoare în integralitatea lor.

53. În acest context, este necesară operarea unei distincții între situația în care salariatul a primit notificarea de preaviz înainte de începerea programului de lucru și situația în care a primit-o în timpul acestui program.

54. În primul caz, salariatul a beneficiat de o zi lucrătoare integrală, care va fi luată în calculul termenului de preaviz. În al doilea caz, ziua în care s-a comunicat notificarea de preaviz după începerea programului de lucru nu poate fi luată în calculul termenului de preaviz, deoarece salariatul nu a beneficiat de o zi de lucru integrală. În mod implicit, dacă notificarea de preaviz se comunică după finalizarea programului de muncă, ziua lucrătoare în care a fost comunicată notificarea nu va intra în calculul termenului de preaviz, care va începe să curgă în ziua imediat următoare.

55. Într-o altă opinie s-a apreciat că la calculul termenului de preaviz nu ar trebui luate în considerare ziua în care s-a comunicat notificarea și nici ziua în care s-a împlinit acest termen.

56. Astfel, curgerea termenului de preaviz se produce, în mod firesc, prin succesiunea zilelor care intră în durata acestuia, fără luarea în considerare a zilei în care a fost acordat și a zilei în care s-a împlinit acest termen.

57. În cadrul acestei opinii au fost făcute două nuanțări în sensul că dispozițiile art. 181 alin. (1) pct. 2 și alin. (2) din Codul de procedură civilă nu sunt aplicabile termenului de preaviz și că ar trebui exclusă din calculul acestui termen ziua în care a fost comunicată notificarea de preaviz, termenul împlinindu-se la ora la care încetează programul normal de lucru, conform art. 2.553 alin. (3) din Codul civil.

IX. Opinia judecătorilor-raportori

58. Judecătorii-raportori au apreciat că recursul în interesul legii este admisibil, propunând dezlegarea problemei de drept în sensul că: dispozițiile art. 181 alin. (1) pct. 2 și alin. (2) din Codul de procedură civilă, precum și cele ale art. 2.553 alin. (1) din Codul civil nu se aplică în întregirea dispozițiilor Codului muncii; calculul termenului de preaviz de 20 de zile lucrătoare, prevăzut de art. 75 alin. (1) din Codul muncii, include ziua în care începe și ziua în care se sfârșește, stabilindu-se prin numărarea zilelor lucrătoare întregi; în măsura în care comunicarea preavizului de concediere este efectuată în timpul programului de lucru, ziua comunicării este exclusă din calculul termenului.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

X.1. Asupra admisibilității sesizării

59. Verificarea regularității investirii Înaltei Curți de Casație și Justiție impune analizarea condițiilor de admisibilitate a recursului în interesul legii, în conformitate cu dispozițiile art. 515 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora: „recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii”.

60. Din conținutul normelor procedurale menționate reiese că trebuie îndeplinite următoarele condiții pentru ca recursul în interesul legii să fie admisibil: sesizarea să provină de la titularii expres menționați de legiuitor; sesizarea să aibă ca obiect o problemă de drept; problema de drept să fi fost dezlegată diferit de instanțele judecătorești, prin hotărâri definitive care să fie anexate sesizării.

61. Din analiza memoriului de recurs în interesul legii, precum și a documentelor anexate rezultă că cerințele formale de admisibilitate anterior enumerate sunt îndeplinite.

62. Astfel, sesizarea este formulată de Avocatul Poporului, subiect de drept căruia legea îi recunoaște legitimare procesuală, având anexate hotărâri judecătorești definitive prin care a fost tranșată diferit problema modului de calcul al termenului minim de preaviz de 20 de zile lucrătoare prevăzut de art. 75 alin. (1) din Codul muncii, în raport cu dispozițiile art. 278 alin. (1) din Codul muncii, și anume, sub aspectul aprecierii compatibilității cu dispozițiile de drept comun ale art. 2.553 alin. (1) din Codul civil, precum și ale art. 181 alin. (1) pct. 2 și alin. (2) din Codul de procedură civilă privind calculul pe zile libere și al stabilirii dacă acesta include ziua în care a fost comunicată notificarea de încetare a contractului individual de muncă și ziua împlinirii termenului.

63. Este vorba, în mod evident, de o problemă de drept care a primit în jurisprudență dezlegări diferite în sensul art. 515 din Codul de procedură civilă, iar dovada acestora a fost făcută prin hotărârile judecătorești definitive, anexate sesizării de recurs în interesul legii.

X.2. Asupra fondului sesizării

64. Divergența instanțelor privește modul de calcul al termenului de preaviz stabilit în zile lucrătoare, de care beneficiază, potrivit art. 75 alin. (1) din Codul muncii, persoanele concediate în temeiul art. 61 lit. c) și d), art. 65 și art. 66 din același cod.

65. Art. 75 din Codul muncii instituie un drept de preaviz care „nu poate fi mai mic de 20 de zile lucrătoare”, durata preavizului reprezentând un drept minimal, cu consecința că prin acte normative speciale se poate institui o perioadă a preavizului mai mare, iar prin contractele colective sau individuale de muncă se poate deroga de la dispozițiile legale, stabilindu-se o durată superioară celei de 20 de zile lucrătoare.

66. Ceea ce urmează să se stabilească, în interpretarea art. 278 din Codul muncii, este dacă, în întregirea dispozițiilor din Codul muncii, termenul de preaviz stabilit pe zile lucrătoare se poate socoti fără a se lua în calcul nici prima și nici ultima zi a termenului, potrivit art. 2.553 alin. (1) din Codul civil și art. 181 alin. (1) pct. 2 și alin. (2) din Codul de procedură civilă, în sensul verificării compatibilității acestor reglementări de drept comun privind calculul termenelor substanțiale și procedurale cu specificul raporturilor de muncă.

67. Dezlegarea problemei de drept ridicate de titularul sesizării este în legătură cu semnificația de termen a preavizului, adică de interval de timp situat în ultima etapă a executării contractului individual de muncă, ce are un moment de început și un moment de final.

68. Observându-se că sesizarea se referă atât la dispoziții din Codul civil, cât și din Codul de procedură civilă privind calculul termenelor, se impune clarificarea cadrului normativ și a limitelor sesizării.

69. Verificarea hotărârilor judecătorești definitive anexate sesizării de recurs în interesul legii nu relevă o abordare divergentă a instanțelor. Chiar dacă preavizul constituie o etapă din cadrul procedurii concedierii, demersul urmărind încetarea raportului de muncă din inițiativa angajatorului este subsumat dispozițiilor de drept material.

70. Art. 275 din Codul muncii prevede că dispozițiile titlului XII — „Jurisdicția muncii” se completează cu prevederile Codului de procedură civilă, fără a se extinde aceste reguli privind procedura de soluționare a litigiilor de muncă la reglementările de drept substanțial din Codul muncii, nefiind aplicabile dispozițiile art. 181 alin. (1) pct. 2 și alin. (2) din Codul de procedură civilă.

71. Punctul de plecare al interpretării neunitare a legii este raportul dintre legea generală și cea specială, în contextul intrării în vigoare la 1 octombrie 2011 a Codului civil. Potrivit art. 2 alin. (2) din acest act normativ, codul este alcătuit dintr-un ansamblu de reguli care constituie dreptul comun pentru toate domeniile la care se referă litera sau spiritul dispozițiilor sale.

72. În temeiul art. 278 alin. (1) din Codul muncii, în măsura în care nu sunt îndestulătoare, normele acestuia se completează cu dispozițiile legislației civile. În toate cazurile, în aplicarea acestui principiu trebuie să se aibă în vedere regula potrivit căreia Codul civil poate constitui drept comun pentru legislația muncii, deci poate întregi normele din legislația muncii numai în măsura compatibilității cu specificul raporturilor de muncă.

73. Codul muncii în vigoare nu conține o reglementare a modului de calcul al termenelor stabilite pe zile lucrătoare, în sensul de a preciza dacă se calculează după sistemul exclusiv, reglementat prin art. 2.553 alin. (1) din Codul civil, sau dimpotrivă, după sistemul inclusiv, pe zile pline, când intră în calcul atât ziua în care termenul începe să curgă, cât și ziua în care se sfârșește, ori după un sistem intermediar, în care nu se socotește ziua în care termenul începe să curgă, dar se ia în calcul ziua în care se împlinește.

74. Termenul de preaviz stabilit pe zile lucrătoare are o lungă tradiție în cadrul reglementării măsurii concedierii în domeniul raporturilor de muncă, regăsindu-se și în cuprinsul Codului muncii anterior (Legea nr. 10/1972 privind Codul Muncii al Republicii Socialiste România).

75. Intrarea în vigoare a regulilor privind calculul termenelor din Codul civil a condus la interpretarea unor instanțe în sensul că aspectele nereglementate expres în Codul muncii atrag incidența dispozițiilor art. 2.553 alin. (1) din Codul civil, în baza prevederilor art. 278 alin. (1) din Codul muncii.

76. Procedând la compararea sistemelor de calcul din cele două acte normative se observă, *ab initio*, ca acestea conțin diferențe de esență.

77. Astfel, în cazul termenelor pe zile reglementate de art. 2.553 și art. 2.554 din Codul civil, regula este că nu se socotesc prima și ultima zi, dar calculul implică toate zilele calendaristice, inclusiv zilele nelucrătoare, cu excepția ultimei zile care nu poate fi niciodată într-o zi nelucrătoare, termenul prelungindu-se de drept până la finalul primei zile lucrătoare următoare. Un asemenea mod de calcul în care se adăunează zilele calendaristice ce curg continuu, indiferent de numărul zilelor nelucrătoare din durata termenului, nu are în vedere specificul organizării raporturilor de muncă dintre angajatori și angajați, ce caracterizează zilele lucrătoare.

78. Termenul de preaviz reglementat de Codul muncii este compus numai din zile lucrătoare, ceea ce înseamnă că nu

poate începe, nu poate include și nu se poate împlini într-o zi nelucrătoare. Termenul curge dacă nu intervine o cauză de suspendare a contractului individual de muncă, situație specifică raportului de muncă în care se produce și suspendarea termenului de preaviz, cu excepțiile prevăzute de art. 75 alin. (3) din Codul muncii.

79. Dispozițiile art. 37 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, impun unitatea terminologică, adică exprimarea aceiași noțiuni în limbajul normativ prin aceiași termeni.

80. Legiuitorul a exprimat termenul de drept substanțial din Codul muncii, al cărui domeniu de aplicare cuprinde raporturile de muncă, fie în zilele calendaristice, fie în zilele lucrătoare, fiind exclusă identitatea semantică a celor două noțiuni. Având în vedere modul diferențiat de reglementare a termenelor pe zile din cuprinsul acestui act normativ, prin disocierea reperelor temporale ce influențează în mod direct și durata efectivă a timpului afectat de termen, legiuitorul a instituit o categorie a termenelor pe zile lucrătoare, derogatorie de la dreptul comun, în care este inclus și termenul de preaviz.

81. Definiția legală a zilei lucrătoare, noțiune specifică în legislația muncii, la care se face referire ori de câte ori se verifică activitatea desfășurată de salariat și se stabilesc drepturi de natură salarială, o oferă prevederile art. 2 alin. (2) din Regulamentul nr. 1.182/71 al Consiliului Europei, iar reglementarea Codului muncii privind timpul de muncă și odihnă se regăsește în cuprinsul dispozițiilor din titlul III.

82. Art. 111 alin. (1) din Codul muncii stabilește că timpul de muncă reprezintă orice perioadă în care salariatul prestează munca, se află la dispoziția angajatorului și își îndeplinește sarcinile și atribuțiile conform prevederilor contractului individual de muncă, contractului colectiv de muncă aplicabil și/sau ale legislației în vigoare. În legătură cu durata, la alin. (2) al aceluiași articol se prevede că programul de muncă reprezintă modelul de organizare a activității, care stabilește orele și zilele când începe și când se încheie prestarea muncii, determinând durata zilei lucrătoare.

83. Din perspectiva legiuitorului, fiind excluse, ca regulă generală, zilele de repaus, zilele considerate sărbători legale ori zilele declarate nelucrătoare, zilele lucrătoare sunt cele efectiv lucrate, reflectate în pontaje sau în care, potrivit modului de organizare a timpului de lucru stabilit de angajator prin regulament intern sau prin contractul individual de muncă, angajatul ar fi trebuit să lucreze.

84. Potrivit principiilor generale de interpretare, caracterul prioritar al norme speciale decurge din însăși finalitatea adoptării ei, determinând intenția legiuitorului de a deroga de la norma generală, prin prevederi de strictă interpretare și aplicare. Prin urmare, norma specială, fiind derogatorie de la norma generală, se aplică și atunci când este anterioară normei generale ori de câte ori o ipoteză intră sub incidența prevederilor sale.

85. În Codul muncii preavizul este reglementat atât prin art. 75 alin. (1) în cazul concedierii, cât și prin art. 81 în cazul demisiei, act unilateral al salariatului prin care acesta are inițiativa încetării contractului de muncă pentru cazurile expres prevăzute care exclud culpa.

86. Prin Legea nr. 40/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 — Codul muncii, prin care s-au urmărit actualizarea cu cadrul legislativ general, în contextul intrării în vigoare a Codului civil actual, asigurarea coerenței și o mai bună sistematizare normativă, s-a modificat termenul de preaviz în cazul demisiei, stabilit anterior pe zilele calendaristice, fiind reglementat, ca și în cazul concedierii, pe zile lucrătoare. Astfel, potrivit art. 81 alin. (4) din Codul muncii, preavizul nu poate fi mai mare de 20 de zile lucrătoare pentru salariații cu funcții de

execuție, respectiv mai mare de 45 de zile lucrătoare pentru salariații care ocupă funcții de conducere.

87. Prin examinarea compatibilității dispozițiilor art. 2.553 alin. (1) din Codul civil cu specificul raporturilor de muncă, potrivit art. 278 alin. (1) din Codul muncii, se observă că aplicarea regulii în care nu se socotesc nici prima unitate de timp în care începe să curgă termenul și nici unitatea de timp în care se împlinește ar conduce la o prelungire nejustificată a duratei efective de timp incluse în calculul termenului, îndepărtându-se de la scopul și limitele acestuia.

88. Astfel, în privința sistemului de calcul al termenului general de preaviz pe zile lucrătoare, specificul raportului de muncă nu permite trimiterea la dreptul comun, acesta rezultând din analiza coroborată a normelor din Codul muncii.

89. Preavizul inclus în durata contractului individual de muncă are o durată specifică, care trebuie să fie efectivă din punctul de vedere al raportului de muncă dintre salariat și angajator, în legătură cu care sunt corelate drepturile și obligațiile părților, ceea ce presupune numărarea zilelor lucrătoare efectiv lucrate sau în care angajatul ar fi trebuit să lucreze.

90. În aceeași măsură, dreptul salariatului la preaviz constituie o dimensiune a dreptului său la informare prevăzută de art. 39 alin. (1) lit. h) din Codul muncii.

91. Astfel cum rezultă din Decizia nr. 8 din 8 decembrie 2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, nulitatea absolută a deciziei și a măsurii de concediere intervine în situația în care termenul de preaviz a fost inferior celui stabilit de lege sau prin contracte colective ori individuale de muncă, fiind subliniată importanța în verificarea legalității procedurii de concediere, nu a indicării

formale a termenului de preaviz, ci a măsurii în care salariatul a beneficiat deplin din partea angajatorului de acest drept.

92. În considerentele deciziei anterior evocate s-a reținut că dreptul la preaviz este conceput și ca un instrument de apărare a angajatului față de efectele negative ale încetării contractului său de muncă, subsumându-se „dreptului la protecție în caz de concediere”, reglementat ca atare în dispozițiile art. 39 alin. (1) lit. j) din Codul muncii. Salariatul aflat în procedura de concediere nu poate renunța la preaviz în situația în care, potrivit legii, este îndreptățit la acordarea acestuia, nici prin act unilateral și nici prin acord cu angajatorul său, în caz contrar fiind încălcate dispozițiile art. 38 din Codul muncii. Potrivit acestui text de lege, „Salariații nu pot renunța la drepturile ce le sunt recunoscute prin lege. Orice tranzacție prin care se urmărește renunțarea la drepturile recunoscute de lege salariaților sau limitarea acestor drepturi este lovită de nulitate”. Or, dreptul la preaviz este unul dintre drepturile recunoscute prin lege, fiind inclus în categoria reglementată de art. 39 alin. (1) lit. j) din Codul muncii, respectiv „dreptul la protecție în caz de concediere”. Prin urmare, se poate considera că dreptul la preaviz, ca o garanție împotriva abuzurilor și nelegalităților la care poate recurge angajatorul în caz de concediere, a fost reglementat de legiuitor pentru protecția salariatului de bunăcredință, de vreme ce ipotezele legale în care preavizul trebuie acordat nu presupun culpa persoanei în cauză.

93. Prin urmare, în vederea asigurării efective și integrale a intervalului minim general care a fost prevăzută de art. 75 alin. (1) din Codul muncii sub sancțiunea nulității absolute, termenul de preaviz începe să curgă din ziua următoare comunicării notificării de preaviz și se împlinește în ultima zi a termenului, în calculul termenului intrând, potrivit legii, numai zilele lucrătoare încadrate în acest interval.

94. În concluzie, față de argumentele prezentate, în temeiul art. 517 cu referire la art. 514 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de Avocatul Poporului și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 75 alin. (1) și art. 278 alin. (1) din Codul muncii, termenul de preaviz începe să curgă din ziua următoare comunicării notificării de preaviz și se împlinește în ultima zi a termenului, dispozițiile art. 181 alin. (1) pct. 2 și alin. (2) din Codul de procedură civilă, precum și cele ale art. 2.553 alin. (1) din Codul civil nefiind aplicabile.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 20 mai 2024.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent-șef,
Cristian Balacciu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329

C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR

și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

